

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-023-5(8)/16/AgŁ

Warszawa, 21 marca 2016 r.

DECYZJA DIH-1/34/2016

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 23), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 148 z późn. zm.), art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 678 z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy „MAŁPKA” S. A. z siedzibą w Poznaniu od decyzji Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Łodzi nr 143/KJ-ŻG/2015 z dnia 14 grudnia 2015 r. (nr akt sprawy: ŻG.8361.135.2015), którą ww. przedsiębiorcy wymierzono karę pieniężną w wysokości 500 zł (słownie: pięćset złotych), z tytułu wprowadzenia do obrotu nieodpowiadających jakości handlowej pięciu partii wyrobów piekarskich i cukierniczych o łącznej wartości 17,89 zł,

- a) uchyla zaskarżoną decyzję w całości,
- b) na podstawie art. 40a ust. 5c ww. ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, odstępuje od wymierzenia ww. przedsiębiorcy „MAŁPKA” S. A. z siedzibą w Poznaniu kary pieniężnej w wysokości 500 zł (słownie: pięćset złotych), z tytułu wprowadzenia do obrotu nieodpowiadających jakości handlowej pięciu partii wyrobów piekarskich i cukierniczych o łącznej wartości 17,89 zł.

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 1-5 czerwca 2015 r. (upoważnienie do nr ŻG.8361.135.2015), przez inspektorów reprezentujących Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Łodzi, zwanego dalej „Łódzkim WIIH”, w sklepie „Małpka Express B13182” w Łodzi przy ul. Kopernika 57, należącym do przedsiębiorcy „MAŁPKA” S. A. z siedzibą w Poznaniu, zakwestionowano sposób oznakowania pięciu partii wyrobów piekarskich i cukierniczych, wyprodukowanych przez Piekarnię „Mikołaj”, ul. Tatrzańska 9, 93-115 Łódź (zakupionych według dowodu dostawy nr 15194 z 1 czerwca 2015 r.) o łącznej wartości 17,89 zł, tj.:

- trzech partii produktów oferowanych bez opakowań o łącznej wartości 8,09 zł, opisanych w ww. dowodzie dostawy jako:
  - „kajzerka b/maku” w ilości 2 sztuk (0,40 zł/szt.),
  - „bułka poznańska” w ilości 10 sztuk (0,60 zł/szt.),
  - „drożdżówka z truskawkami” w ilości 1 sztuki (1,29 zł/szt.),
 z uwagi na niepodanie w miejscu sprzedaży na wywieszkach dotyczących wszystkich ww. produktów lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu: nazwy produktu, wykazu składników oraz nazwy albo imienia i nazwiska producenta, a dla dwóch z nich (tj. „kajzerki b/maku”, „bułki poznańskiej”) – dodatkowo masy jednostkowej, co było niezgodne z treścią § 19 ust. 1 pkt 1, 2, 3 i 6 lit. a) oraz ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 29), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych”;
- dwóch partii produktów oferowanych w opakowaniach o łącznej wartości 9,80 zł, tj.:
  - „chleba razowego żytniego” o masie netto 350 g w ilości 3 sztuk (1,94 zł/szt.),
  - „chleba tradycyjnego” o masie netto 500 g w ilości 2 sztuk (1,99 zł/szt.),
 z uwagi na brak podkreślenia nazwy składnika alergennego w wykazie składników, tj. słowa „pszenna” i „żytnia”, za pomocą pisma wyraźnie odróżniającego ją od reszty wykazu składników, np. za pomocą czcionki, stylu lub koloru tła, co było niezgodne z treścią art. 21 ust. 1 lit. b) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. U. UE L 304 z 22.11.2011 s. 18 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem (UE) nr 1169/2011”.

Powyższe ustalenia udokumentowano w protokole kontroli z 5 czerwca 2015 r. (nr akt kontroli: ŻG.8361.135.2015), jak również dołączonych do niego dokumentach, tj.: dowodzie dostawy nr 15194 z 1 czerwca 2015 r., zestawieniu ocenianych pod względem oznakowania produktów oraz wydrukach zdjęć przedstawiających ekspozycję tych produktów na półkach sklepowych i sposób ich oznakowania w miejscu sprzedaży na wywieszce cenowej lub na etykiecie opakowania jednostkowego.

W związku ze stwierdzonymi niezgodnościami, pismem z 16 października 2015 r., Łódzki WIIH zawiadomił ww. przedsiębiorcę, zwanego dalej „stroną”, o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 678 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o jakości handlowej”, kary pieniężnej z tytułu wprowadzenia do obrotu nieprawidłowo oznakowanych pięciu ww. partii produktów,

informując jednocześnie o przysługującym jej prawie do zapoznania się z aktami sprawy oraz wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów. Ponadto, w piśmie tym wezwał ją do przekazania informacji o wielkości obrotów za rok 2014.

Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień, ani nie przekazała żądanych informacji, pomimo skierowania do niej drugiego żądania w piśmie z 16 listopada 2015 r.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją nr 143/KJ-ŻG/2015 z dnia 14 grudnia 2015 r. (doręczoną stronie 18 grudnia 2015 r.), Łódzki WIIH wymierzył stronie, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną w wysokości 500 zł z tytułu wprowadzenia do obrotu nieodpowiadających jakości handlowej pięciu ww. partii produktów.

Pismem z 30 grudnia 2015 r. (nadany w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego 30 grudnia 2015 r.), pełnomocnik strony złożył do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, odwołanie od ww. decyzji, w którym wskazał, że stwierdzone niezgodności powstały na skutek niezawinionej przez stronę awarii systemu informatycznego ABS Asseco odpowiedzialnego za generowanie wydruków wywieszek dotyczących towarów oferowanych w każdym należącym do strony sklepie (ponad 300 sklepów na terenie całego kraju). Podkreślił, że funkcjonowanie takiego systemu odbywa się niemalże całkowicie automatycznie, a czynnik ludzki ingeruje w ich działanie w stopniu, który można uznać za minimalny (uruchamianie systemu, wprowadzanie kodów towarów i kontrola wprowadzonych informacji), czyli wszelkie błędy w ich działaniu wynikają w większości przypadków z błędów w samym systemie, a nie z błędów ludzkich. Zaznaczył, że taka sytuacja, polegająca na błędnym zadziałaniu systemu informatycznego ABS Asseco miała miejsce w kontrolowanym sklepie, gdzie wskutek błędu oprogramowania system wygenerował część tzw. „cenówek” i wywieszek bez wymaganych oznaczeń. Tym niemniej zapewnił, że strona wykryła źródło błędów i naprawiła jego skutki. Dodał, że strona poprzez zaawansowany system kontroingu i nadzoru prowadzonego przez koordynatorów regionalnych oraz prowadzących poszczególne sklepy, skutecznie doprowadziła do stanu, gdzie podobne niedociągnięcia praktycznie nie występują, poza marginalnymi przypadkami, w których człowiek nie jest w stanie skontrolować wszystkich wprowadzonych informacji. Nadmienił, że strona rozważa zwrócenie się do producenta oprogramowania z wnioskiem o przesłanie wyjaśnień celem uniknięcia powtórzenia się takiej sytuacji w przyszłości.

Po uzupełnieniu braków formalnych odwołania, pismem z 24 lutego 2016 r., Prezes UOKiK poinformował pełnomocnika strony, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w niniejszej sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 Kpa, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także do wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. UE L 31 z 1.2.2002 s. 1 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem (WE) nr 178/2002”, podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności lub pasz z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów.

W świetle art. 8 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, podmiotem działającym na rynku spożywczym odpowiedzialnym za informację na temat żywności jest podmiot, pod którego nazwą lub firmą jest wprowadzany na rynek dany środek spożywczy lub – jeżeli ten podmiot nie prowadzi działalności w Unii Europejskiej – importer danego środka na rynek Unii Europejskiej. Jak wynika z tego artykułu, podmiot działający na rynku spożywczym odpowiedzialny za informację na temat żywności zapewnia obecność i rzetelność informacji na temat żywności zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz z wymogami odpowiednich przepisów krajowych (ust. 2), a bez uszczerbku dla tego przepisu, podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się, że wymogi te są spełnione (ust. 5).

Stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej, wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania, oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta. Pojęcie jakości handlowej zostało zdefiniowane w art. 3 pkt 5 tej ustawy, jako cechy artykułu rolno-spożywczego dotyczące jego właściwości organoleptycznych, fizyko-chemicznych i mikrobiologicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji, opakowania, prezentacji i oznakowania, nieobjęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

Wymagania jakości handlowej dotyczące oznakowania produktów oferowanych bez opakowań lub pakowanych przy sprzedaży zostały określone w rozporządzeniu w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych.

Zgodnie z § 19 ust. 1 rozporządzenia w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych, dla środków spożywczych oferowanych do sprzedaży konsumentowi finalnemu lub zakładom żywienia zbiorowego bez opakowania lub w przypadku pakowania środków spożywczych w pomieszczeniu sprzedaży na życzenie konsumenta finalnego lub ich pakowania do bezzwłocznej sprzedaży podaje się m.in.:

- nazwę środka spożywczego wskazaną w sposób określony w art. 17 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011 (pkt 1);
- nazwę albo imię i nazwisko producenta (pkt 2);

- wykaz składników – zgodnie z art. 18-20 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, z uwzględnieniem informacji, o których mowa w art. 21 tego rozporządzenia (pkt 3);
- w przypadku pieczywa – dodatkowo m.in. masę jednostkową (pkt 6 lit. a);

a ponadto w świetle ust. 2 tego paragrafu, ww. informacje podaje się w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu.

Wymagania jakości handlowej dotyczące sposobu oznakowania produktów (zarówno oferowanych w opakowaniach, jak i bez opakowań) informacją o składnikach alergennych zostały określone w art. 21 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011. Przepisy te stanowią w: ust. 1 lit. a), że bez uszczerbku dla przepisów przyjętych na mocy art. 44 ust. 2 dane szczegółowe, o których mowa w art. 9 ust. 1 lit. c), dotyczących wszystkich substancji lub produktów powodujących alergię lub reakcje nietolerancji wymienione w załączniku II, są oznaczane w wykazie składników zgodnie z zasadami określonymi w art. 18 ust. 1 z dokładnym odniesieniem do nazwy substancji lub produktu wymienionego w załączniku II, natomiast w ust. 1 lit. b), że nazwa ta jest podkreślona za pomocą pisma wyraźnie odróżniającego ją od reszty wykazu składników, np. za pomocą czcionki, stylu lub koloru tła. Dodać należy, że w załączniku II pkt 1 do tego rozporządzenia wymieniono zboża zawierające gluten, tj. pszenicę, żyto, jęczmień, owies lub ich odmiany hybrydowe, a także produkty pochodne.

Każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów, zgodnie z art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno-spożywczych do obrotu, nie niższej jednak niż 500 zł.

Ustalając wysokość kary pieniężnej, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na mocy art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, uwzględnia: stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych oraz wielkość jego obrotów i przychodu, a także wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych. W świetle art. 40a ust. 5c tej ustawy, w przypadku niskiego stopnia szkodliwości czynu, niewielkiego zakresu naruszenia lub braku stwierdzenia istotnych uchybień w dotychczasowej działalności podmiotu można odstąpić od wymierzenia tej kary.

W niniejszej sprawie, na podstawie wyników kontroli przeprowadzonej w sklepie należącym do strony przez inspektorów reprezentujących Łódzkiego WIIH, zakwestionowano sposób oznakowania pięciu ww. partii produktów o łącznej wartości 17,89 zł, tj.:

- trzech ww. partii produktów oferowanych bez opakowań o łącznej wartości 8,09 zł, z uwagi na niepodanie w miejscu sprzedaży na wywieszkach dotyczących wszystkich ww. produktów lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu: nazwy produktu, wykazu składników oraz nazwy albo imienia i nazwiska producenta, a dla dwóch z nich – dodatkowo masy jednostkowej, co było niezgodne

z treścią § 19 ust. 1 pkt 1, 2, 3 i 6 lit. a) oraz ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych;

- dwóch ww. partii produktów oferowanych w opakowaniach o łącznej wartości 9,80 zł, z uwagi na brak podkreślenia nazwy składnika alergennego w wykazie składników, tj. słowa „pszenna” i „żytnia”, za pomocą pisma wyraźnie odróżniającego ją od reszty wykazu składników, np. za pomocą czcionki, stylu lub koloru tła, co było niezgodne z treścią art. 21 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 1169/2011.

Biorąc powyższe pod uwagę, organ pierwszej instancji uznał, że wprowadzone do obrotu przedmiotowe produkty są artykułami rolno-spożywczymi nieodpowiadającymi pod względem oznakowania jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej – co wyczerpało znamiona czynu określonego w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej oraz skutkowało wymierzeniem stronie kary pieniężnej w wysokości 500 zł.

Jak wynika z art. 40a ust. 4 ustawy o jakości handlowej, kary pieniężne, o których mowa w ust. 1-3 tego artykułu, wymierza w drodze decyzji, właściwy ze względu na miejsce przeprowadzania kontroli wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej.

Tym samym, Łódzki WIIH w drodze decyzji nr 143/KJ-ŻG/2015 z dnia 14 grudnia 2015 r. wymierzył powyższą karę pieniężną „MAŁPKA” S. A. z siedzibą w Poznaniu, tj. przedsiębiorcy, który wprowadził do obrotu przedmiotowe produkty.

Odwołując się od wydanej decyzji, pełnomocnik strony nie kwestionował ustaleń kontroli, natomiast podniósł, że stwierdzone niezgodności powstały na skutek niezawinionej przez stronę awarii systemu informatycznego ABS Asseco odpowiedzialnego za generowanie wydruków wywieszek dotyczących towarów oferowanych w każdym należącym do strony sklepie (ponad 300 sklepów na terenie całego kraju). Podkreślił, że funkcjonowanie takiego systemu odbywa się niemalże całkowicie automatycznie, a czynnik ludzki ingeruje w ich działanie w stopniu, który można uznać za minimalny (uruchamianie systemu, wprowadzanie kodów towarów i kontrola wprowadzonych informacji), czyli wszelkie błędy w ich działaniu wynikają w większości przypadków z błędów w samym systemie, a nie z błędów ludzkich. Zaznaczył, że taka sytuacja, polegająca na błędnym zadziałaniu systemu informatycznego ABS Asseco miała miejsce w kontrolowanym sklepie, gdzie wskutek błędu oprogramowania system wygenerował część tzw. „cenówek” i wywieszek bez wymaganych oznaczeń. Tym niemniej zapewnił, że strona wykryła źródło błędów i naprawiła jego skutki.

Odnosząc się do powyższego, należy zauważyć, że zaskarżoną decyzję wydano na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, który wprowadza mechanizm polegający na tym, że każdy, w stosunku do kogo zostanie ustalone, iż wprowadził do obrotu artykuły rolno-spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej (w tym także nieprawidłowo oznakowanie), podlega karze pieniężnej określonej w tym przepisie. Przepis ten jest wyrazem odpowiedzialności administracyjnej, która ma charakter obiektywny, a tym samym znajduje on zastosowanie już za sam fakt zachowania naruszającego taki przepis. Dla ustanowienia tej odpowiedzialności ma znaczenie nie tyle to, w jaki sposób doszło do naruszenia przepisów

o jakości handlowej, ale to, czy zostały wprowadzone do obrotu artykuły rolno-spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej (por. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 4 lipca 2012 r. sygn. akt II GSK 917/11, z dnia 6 lutego 2013 r. sygn. akt 2171/11 i z dnia 31 października 2014 r. sygn. akt 1304/13). Tym samym, argumenty przedstawione w odwołaniu przez pełnomocnika strony, wskazujące na przyczynę stwierdzonych niezgodności, pozostają bez znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Nie ulega wątpliwości, że strona jako profesjonalista na rynku miała obowiązek znać i stosować przepisy związane z wykonywaną przez nią działalnością, tym bardziej, że obowiązek zapewnienia prawidłowego oznakowania produktów oferowanych bez opakowań w miejscu sprzedaży spoczywał wyłącznie na stronie.

W niniejszej sprawie, stronie wymierzono karę pieniężną w wysokości 500 zł z tytułu wprowadzenia do obrotu nieodpowiadających jakości handlowej pięciu ww. partii produktów (tj. trzech ww. partii produktów oferowanych bez opakowań i dwóch ww. partii produktów oferowanych w opakowaniach) o łącznej wartości 17,89 zł, która jest najniższą i zarazem najwyższą z możliwych przewidzianych ustawowo. Za korzyść majątkową organ pierwszej instancji prawidłowo przyjął wartość zakwestionowanych produktów, według stanu na dzień kontroli, tj. kwotę 17,89 zł (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w wyroku z dnia 23 maja 2012 r. sygn. akt II GSK 684/11).

Biorąc pod uwagę, że zakwestionowane produkty stanowiły tylko 18 sztuk (od 1 do 10 sztuk każdego z pięciu rodzajów wyrobów piekarskich i cukierniczych) o wartości niecałych osiemnastu złotych i ich dostawa miała miejsce w tym samym dniu, co kontrola (według dowodu dostawy nr 15194 z 1 czerwca 2015 r.), korzyść majątkowa, jaką strona uzyskała lub którą mogłaby uzyskać przez wprowadzenie do obrotu tych produktów jest niewielka i w ocenie Prezesa UOKiK niewspółmiernie niska do wysokości nałożonej kary pieniężnej.

Należy zaznaczyć, że od 30 listopada 2015 r. obowiązuje nowe brzmienie przepisów art. 40a ustawy o jakości handlowej, w którym wymieniono przesłanki mające wpływ na wysokości kary pieniężnej (ust. 5) oraz ustanowiono możliwość odstąpienia od wymierzenia tej kary (ust. 5c). Z przepisów tych wynika, że ustalając wysokości kary pieniężnej, organ Inspekcji Handlowej uwzględnia pięć przesłanek, tj. stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych oraz wielkość jego obrotów i przychodu, a także wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych, przy czym w przypadku niskiego stopnia szkodliwości czynu, niewielkiego zakresu naruszenia lub braku stwierdzenia istotnych uchybień w dotychczasowej działalności podmiotu – może odstąpić od wymierzenia tej kary.

Analizując przesłanki, jakimi kierował się organ pierwszej instancji przy wymierzaniu powyższej kary, opisanymi w uzasadnieniu do zaskarżonej decyzji, a także uwzględniając treść art. 40a ust. 5 i 5c ustawy jakości handlowej, na podstawie całości zebranego w aktach sprawy materiału dowodowego, Prezes UOKiK zważył, co następuje:

- przy ocenie stopnia szkodliwości czynu, polegającego na wprowadzeniu do obrotu przez stronę nieprawidłowo oznakowanych przedmiotowych produktów, dla trzech ww. partii produktów oferowanych bez opakowań organ pierwszej instancji zasadnie wziął pod uwagę, iż niepodanie w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego produktu lub

w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu informacji o: nazwie produktu, wykazie składników, nazwie albo imieniu i nazwisku producenta lub masie jednostkowej, naruszało interesy konsumentów. Należy jednak zwrócić uwagę, że zakwestionowane produkty stanowiły jedynie 12 sztuk bułek dwóch rodzajów i 1 sztukę drożdżówki o łącznej wartości 8,09 zł, a ich dostawa miała miejsce w dniu kontroli w łącznej ilości, odpowiednio: 45 sztuk bułek i 2 sztuk drożdżówek, w związku z czym stopień szkodliwości czynu, w ocenie Prezesa UOKiK, należy ocenić jako niski. Należy przy tym zaznaczyć, że organ pierwszej instancji ocenił tylko pięć spośród wybranych partii wyrobów piekarskich i cukierniczych.

Nie sposób natomiast zgodzić się z opinią organu pierwszej instancji, że stwierdzone dla dwóch ww. partii produktów oferowanych w opakowaniach niezgodności, polegające na braku podkreślenia nazwy składnika alergennego w wykazie składników, tj. słowa „pszenna” i „żytnia”, za pomocą pisma wyraźnie odróżniającego ją od reszty wykazu składników, np. za pomocą czcionki, stylu lub koloru tła, mogły skutkować zakupem produktu niezgodnego z ich oczekiwaniami, a dla osób nietolerujących bądź uczulonych na dany składnik – zakupem produktu niebezpiecznego, a tym samym naruszać interesy konsumentów. Z dołączonej do akt sprawy dokumentacji fotograficznej wynika, że dla „chleba razowego żytniego” w wykazie składników wymieniono mąkę żytnią razową, wodę, mąkę pszenną i sól (wraz z wyjaśnieniem o treści „alergeny: mąka żytnia, mąka pszenna, gluten”), a dla „chleba tradycyjnego” – mąkę żytnią, wodę, mąkę pszenną i sól. Należy zauważyć, że produkty te stanowiły dwa rodzaje chleba żytnio-pszennego, które powszechnie kojarzone są przez konsumenta z produktami wytwarzanymi z mąki pochodzącej ze zbóż zawierających gluten (w tym przypadku z mąki żytniej i pszennej), a przy tym w jednym przypadku bezpośrednio pod wykazem składników znajdowały się wyjaśnienia wskazujące na obecność alergenów. Jednocześnie, w obu przypadkach skład pieczywa był prosty i obie mąki stanowiły dwa z czterech jego składników (poza wodą i solą). Dodać należy, że w dniu kontroli stwierdzono 5 sztuk tych produktów o łącznej wartości 9,80 zł, a ich dostawa miała miejsce w dniu kontroli w łącznej ilości 8 sztuk;

- przy ocenie zakresu naruszenia, organ pierwszej instancji zasadnie wziął pod uwagę, że stwierdzone niezgodności wskazywały na naruszenie treści § 19 ust. 1 pkt 1, 2, 3 i 6 lit. a) oraz ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych, a także treści art. 21 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, czyli wymagań w zakresie oznakowania produktów oferowanych zarówno bez opakowań, jak i w opakowaniach, tym niemniej, uznanie przez organ pierwszej instancji, że charakter tego naruszenia był istotny z punktu widzenia interesów konsumentów, w ocenie Prezesa UOKiK, budzi wątpliwości. Należy zauważyć, że stwierdzone niezgodności odnosiły się do oznakowania 18 sztuk produktów (tj. 13 sztuk oferowanych bez opakowań i 5 sztuk oferowanych w opakowaniach), pochodzących z pięciu partii o łącznej wartości 17,89 zł. Biorąc pod uwagę niewielką ilość i wartość zakwestionowanych produktów, a także brak naruszeń innych przepisów prawa będących w kompetencji Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK uznał, że zakres naruszenia należy ocenić jako niewielki;

- przy ocenie dotychczasowej działalności strony na rynku artykułów rolno-spożywczych, organ pierwszej instancji prawidłowo uwzględnił, że strona w okresie 24 miesięcy po raz pierwszy naruszyła przepisy ustawy o jakości handlowej;
- przy ocenie wielkość obrotów i przychodu strony, organ pierwszej instancji prawidłowo uwzględnił, że strona nie przekazała żądanych informacji o wielkości obrotów za rok 2014, pomimo skierowania do niej dwukrotnego wezwania, niemniej jednak w drodze oszacowania ustalono, że należy ona do grupy średnich przedsiębiorców;
- przy ocenie wartości kontrolowanych produktów, organ pierwszej instancji prawidłowo uwzględnił, że strona nie zapewniła prawidłowego oznakowania 18 sztukom wyrobów piekarskich i cukierniczych oferowanych zarówno bez opakowań, jak i w opakowaniach, a ich wartość w dniu kontroli stanowiła kwotę 17,89 zł.

W związku z powyższym, mając na względzie treść art. 40a ust. 5c ustawy jakości handlowej, w kontekście dokonanej przez Prezesa UOKiK odmiennej oceny dwóch spośród pięciu przesłanek wymienionych w art. 40a ust. 5 tej ustawy, tj. stopnia szkodliwości czynu i zakresu naruszenia, należy uznać, że odstąpienie od wymierzenia stronie powyższej kary jest zasadne. Należy uwzględnić, że strona została prawidłowo pouczone o obowiązujących przepisach prawa i poinformowana o stwierdzonych nieprawidłowościach, zarówno w toku postępowania kontrolnego (według protokołu kontroli z 5 czerwca 2015 r., przekazanego przy piśmie z 9 czerwca 2015 r.), jak i w toku postępowania administracyjnego przed organem pierwszej instancji (według zawiadomienia o wszczęciu przedmiotowego postępowania z 16 października 2015 r. oraz zaskarżonej decyzji nr 143/KJ-ŻG/2015 z dnia 14 grudnia 2015 r.), a więc cel zapobiegawczy i prewencyjny tego postępowania został osiągnięty.

Zdaniem Prezesa UOKiK, podjęte działania będą wystarczającym ostrzeżeniem dla strony, aby nie dopuścić do powstania takich samych lub podobnych nieprawidłowości w przyszłości, w związku z czym odniosą zamierzony skutek.

Prezes UOKiK, stosownie do art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 2 Kpa, organ odwoławczy posiada kompetencje do wydania decyzji, w której uchyla zaskarżoną decyzję w całości albo w części i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy albo uchylając tę decyzję – umarza postępowanie pierwszej instancji w całości albo w części.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 270 z późn. zm.), od niniejszej decyzji przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, którą wnosi się w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Z up. PREZESA
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Inspekcji Handlowej
Dariusz Łomowski